

veškerenstva pokroky racionalisace, za jejíž přirozený důsledek má takovýto režim býti považován.

V. Pojištění v mateřství a péče rodinná.

Mezinárodní sdružení pro sociální pokrok objasnilo na svém valném shromáždění ve Vídni zprávy, které předložili pp. prof. Ed. Fuster z Paříže: „O ochraně rodiny hromadnou péčí“, a prof. Dr. Friedrich Zahn z Mnichova: „O rodinné politice“. Sdružení vidí v těchto zprávách dobrý podklad pro další jednání a doporučuje národním skupinám, aby zkoumaly ve svých zemích sociální nutnosti a hospodářské možnosti, které by vyžadovaly a připouštěly rozšíření sociálního pojištění nejen na pomoc v šestinedělí a na nemocenskou péči příslušníků pojištěncových, nýbrž i na poskytnutí výchovavacích příspěvků pro děti výdělku dosud neschopné.

Výbor, sestavený valným shromážděním, navrhuje návod pro toto vyšetřování, sbírá výsledky a činí příštímu valnému shromáždění vhodné návrhy.

Výbor skládá se z prof. Ed. Fustera z Paříže, prof. Dra Friedricha Zahna z Mnichova, prof. Dra Aznara z Madridu, prof. J. L. Cohena z Cambridge a předsedy odborné skupiny pro sociální pojištění min. ředitele Griesera z Berlína. Výbor může podle potřeby kooptovati další členy.

VI. Resoluce o provádění konvencí, přijatých na Mezinárodní konferenci práce se strany států, přistoupivších k těmto konvencím.

(Návrh delegace národní skupiny švýcarské.)

Mezinárodní sdružení pro sociální pokrok považuje za základní předpoklad pokrokového a spravedlivého rozvoje mezinárodní sociální politiky promyšlené a doslovné provádění konvencí usnesených Mezinárodní konferencí práce při Společnosti Národů se strany států, které k těmto konvencím přistoupily. Shromáždění s politováním však zjišťuje, že vysloveny byly obavy, zda ve všech zemích provádění ratifikovaných smluv odpovídá předpisům těchto konvencí ve všech směrech a poukazuje na těžké škody, které v případě vyskytnutí se těchto obav by musely nastati.

Shromáždění delegátů běže se zadostiučiněním na vědomí, že Mezinárodní konference práce sama letos učinila tuto otázku předmětem svých podrobnějších porad. Vyslovuje pevné přesvědčení, že je povinností Mezinárodní organizace práce, věnovati tomuto problému i nadále bedlivou pozornost a zkoumati, jak by všemožné nedostatky v přizpůsobování se národního zákonodárství ratifikovaným konvencím nebo ve skutečném provádění odpovídajícím zákonným předpisům účinně mohly býti odstraněny. Vyzývá národní skupiny, aby otázku tuto ve svých zemích zkoumaly, jakož aby v případě nutnosti zasadily se u svých vlád o to, aby převzaté mezinárodní závazky byly dodržovány, a žádá tyto skupiny, aby o tom podaly předsednictvu zprávu do nejbližšího shromáždění delegátů.

Ze Sociálního ústavu Československé republiky.

Podzimní přednáškové období bylo zahájeno 29. září schůzí, která se konala již v nové budově ministerstva soc. péče, kde Soc. ústav min. nejen přiděleny vhodné místnosti pro kancelář a své presidium, ale kde také bude míti k dispozici pěknou přednáškovou síň. Na schůzi, četně navštívené, referovali o sjezdu Mezinárodního sdružení pro sociální po-

krok, konaném letos od 14. do 18. září ve Vídni gen. taj. Dr. Evžen Štern a univ. doc. Dr. A. Basch. Mimo ně měla podati zprávu z uvedeného sjezdu o sociální péči a politice rodinné instruktorka ministerstva soc. péče M. Záhová, která však se nemohla pro churavost zúčastniti schůze. Stručnou zprávu i o tomto bodě sjezdového jednání podal dr. Štern, jehož referát v hlavních rysech otiskuje »Soc. Revue« na str. 449. Podrobněji referoval dr. Basch o otázce mezinárodní kontroly úvěru. Ukázal, jak jednáním o tomto problému ocitá se sociální politika na nové dráze. Dosud snažila se výlučně o ochranu sociálně a hospodářsky slabých. Při kontrole úvěru jde však o hospodářskou otázku, jejíž řešení má tu sloužiti cílům sociálním. Jde o to, jak vlivem na hospodářskou a finanční politiku působit proti zlu nezaměstnanosti. Kontrolou úvěru má se zabránit cyklickým konjunkturálním výkyvům, jež způsobují nezaměstnanost. Při tom však sjezd navrhl myšlenku všeobecné hospodářské stabilisace, kterou považuje za neslučitelnou s materiálním pokrokem lidské společnosti. Může jíti pouze o to, vyloučit ty zjevy hospodářské nestálosti, které mají svůj původ v peněžních činitelích. Je nepochybné, že cenový pohyb souvisí s úvěrem. Zvyšováním nebo omezováním úvěru je možno působiti na ceny a tím v konečné řadě i na zaměstnanost. Ale ovšem nesmíme zapomínati, že mohou tu působiti i jiní činitelé. Technický pokrok na př. a lepší organizace výroby mohou i za hospodářské prosperity udržeti ceny na stabilní výši. Je proto nutno všimati si tu nejen cenového indexu, nýbrž i všech ostatních momentů, rozhodujících při utváření hospodářského života. Při tom předpokladem kontroly, regulace úvěru je ovšem zdravá měna, která musí býti založena přímo nebo nepřímo na zlatě. Má-li dojíti k stabilizační politice cedulových bank, je to možno jenom mezinárodní akcí. Je nutno především zabránit příkrému kolísání cen zlata úmluvami o jeho rozdělení a oběhu. Stejně je třeba dohody pro politiku devisní a diskontní. Při tom bylo by žádoucí, aby kontrola cedulových bank na peněžním trhu byla zesílena. Soukromé banky mají často zájem na vzestupu konjunktury. Tu ovšem naskytá se otázka, je-li správné omezovat úvěr v době hospodářské prosperity a tím ji podvazovat? Nutno však přiznat, že automatická úvěrová politika, která ovládala v dobách úplně čisté zlaté měny, za níž měnová politika cedulové banky se upravovala podle zásob zlata, je opuštěna. Nyní i v Americe nastupuje místo automatické úvěrové politiky plánovitá úvěrová politika, regulovaný úvěr. Lze shrnouti: Kontrola úvěru může býti pouze prostředkem, jímž by se zmírňovaly výkyvy mezi hospodářskou konjunkturou a depresí, ale nesmí a nemůže jim nikdy úplně zabráňovati. Nemůže jíti o hospodářskou stabilisaci, nýbrž pouze o přizpůsobování. Kontrola úvěru je konečně jenom jedním problémem z řady otázek plánovité hospodářské organizace.

Nato dr. Štern ještě se zmínil o dnešní Vídni, která sama je svrchovaně zajímavým dokladem úspěšnosti pevné a promyšlené sociálně-politické praxe. Čekáte, že přijdete do města ochuzeného, které do převratu žilo a tylo z celé velké říše, a dnes, odkázáno samo na sebe, nedovede uživit své 2 miliony obyvatel. Snad je méně rušný život v kavárnách a zábavných místnostech vnitřní Vídne. Zato však najdete tam zdravou, dobře bydlící, dobře živěnou a ošacenou periferii s veselými a zdravými dětmi. Ve Vídni najdete rozsáhlé bloky opravdu komfortních lidových činžovních domů, lidové školy, zejména pokračovací, lidové lázně, útulky pro děti, pro starce řádně dobudované nemocnice, parky s dětskými koupališti a pod. Vídeň postavila do r. 1923 již 7259 bytů. Roku toho byla zavedena silně stoupající bytová stavební daň a z jejího výnosu bylo postaveno dalších 25 tisíc bytů a do konce roku 1928 stoupne tento počet nových bytů na 30.000. Město může stavěti celé bloky obecních domů, neboť získalo dosud 6689 hektarů půdy, t. j. celou čtvrtinu rozlohy velké Vídne do svého držení. Činže v nových bytech je levná, poněvadž není třeba úročiti a umořovati kapitál, který je kryt uvedenou daní. Nájemníci

hradí jenom udržovací náklady a bytovou stavební daň, na ně připadající. Ve Vídni není vagonových kolonií. Zato je tam řada nových činžovních domů, vybudovaných architekty-umělci, ne přepychově, ale vkusně a vyzdobených vším moderním pohodlím. Bloky mají světlé a rozsáhlé dvory s parčíky a dětskými koupališti. Ač jde o rozsáhlé bloky činžovních domů, nejsou to přece žádná činžovní kasárna. Byty jsou oddělené, pod jedním uzavřením a v každém patře jsou vždy jen dva malé byty, k nimž vede společné schodiště. V domech nejsou světlíky. Všechna okna vedou na ulice nebo do rozsáhlých dvorů. V domech jsou elektrické prádelny; v některých (Einküchenhaus) je společná kuchyně a společný personál obstarává úklid. V blocích nových obecních domů není hostinců, ale jsou tam jesle, tělocvična, veřejná knihovna, poradna pro matky a kojence a konsum. V okolí bloků je řada kolonií malých, rodinných zahrádek. Tak jsou plně nahrazeny výhody rodinných domků, kterých bylo sice ve Vídni v prvních letech postaveno 3500, ale které se ukázaly pro velkoměsto příliš nákladné. Velký domový majetek v rukou obce bude působiti jistě velmi účinně na bytový trh, i dojde-li tam jednou na zrušení ochrany nájemníků. O dobrém stavu vídeňského školství svědčí, že tam připadá průměrně na třídu 29 žáků, kdežto v Praze se zřizuje paralelka teprve při 71 žácích. Pro školní děti jsou zřízena zubní ambulatoria, jež stojí ročně půldruha milionu Kč, které vynese sama daň z luxusního cukroví. Na pokračovacích školách bylo úplně zrušeno večerní vyučování. Každý učeňník musí se zúčastniti jednou týdně, v pracovní den, celodenního vyučování. Vídeň měla již před válkou ústřední pokračovací školu pro 5000 žáků. Nyní postavila ještě druhou, velkou školní budovu pro 1400 žáků. Lidových obecních lázní užije do roka na 6½ milionu osob. V české čtvrti Favorittech byly postaveny nové lázně, jež jsou největší v Evropě, jichž použilo za prvních 11 měsíců jejich trvání již nad 1 milion návštěvníků (při ceně 1 šilinku za lázeň). Ale vedle těchto obecních zařízení ve Vídni od 1. října t. r. je zabezpečena i podpora přestárlým (60letým nezaměstnaným a invalidním, 65letým vůbec) a to mužům 600 šil. (asi 2850 Kč) a ženám 480 šil. (asi 2064 Kč) ročně. Schodek města je při tom nepatrný. Vídeň v době inflace zaplatila všechny své vnitřní dluhy. Nashromáždila i pokladní hotovost, jejíž zúročení pomáhá obecnímu hospodářství. Jinak všechny potřeby kryje ne půjčkou, nýbrž silně progresivními luxusními daněmi. Mimo uvedenou již bytovou stavební daň je tu daň z nápojů a jídel v barech a nočních místnostech, daň z druhé a dalších služebných, daň ze psů, z jezdeckých koní, daň ze zábav, odstupňovaná podle kulturních zřetelů (jeť u divadel a koncertů 5%, u představení operetních a revuí 10%, u cirkusů a tanečních zábav 23%, u fotbalových zápasů 26%, u biografů 28.5%, a u dostihů, boxu a řeckořímských zápasů 33%). O výnosu daní mluví na př. to, že jediná daň ze vstupného na zápasy v kopané vynesla za rok 850 tisíc šilinků, tedy nad 4 mil. Kč.).

V rozhovoru dr. Strauss vyslovil přání, aby Soc. ústav dal poanět k zařízení státního institutu pro studium hospodářské konjunktury, jaký již má nejen velké Německo, ale i malá a nebohatá Rakouská republika. Uznával, co koná v tomto směru Státní úřad statistický i vědecká sekce Národní banky. Ale ani vystrojení a zevní prostředky, ani pravomoc jejich nejsou takové, aby mohly nahraditi obdobné ústavy (pro studium hosp. konjunktury) zemí cizích. Dále s povděkem vzpomněl harmonické spolupráce delegace Soc. ústavu ČSR. na vídeňském sjezdu — zde Češi a Němci nejen spolu seděli, nýbrž také souhlasně jednali a navzájem se poznávali.

Předseda dr. Winter zakončil hojně navštívenou schůzi sdělením, že pro všechny otázky, jež byly projednávány na letošním sjezdu Mezinárodního sdružení pro soc. pokrok, ustaví Soc. ústav studijní komise a výsledky jejich práce předloží ústavnímu plenu, aby se o nich mohlo vysloviti. I o poměrech vídeňských, které poutají pozornost celého světa, bude míti členstvo Soc. ústavu příležitost vyslechnouti podrobnější výklad

některého tamějšího sociálního politika. Poznati poměry ty je pro nás velmi důležité. Neboť není pochyby, že dnes vídeňská mládež vyrůstá za příznivějších sociálních a hygienických podmínek, než je tomu jinde. Jest pravděpodobno, že generace její bude tělesně i duševně zdatnější pro životní zápas. A nad tím musíme se jako blízký soused Vídne opravdu zamyslet. K uznání dra Strausse harmonické spolupráci Čechů a Němců z naší republiky na vídeňském sjezdě připomněl, že v Sociálním ústavě ČSR. harmonie ta panovala vždy. Byli jsme si všichni vždy vědomi toho, že tu sloužíme velké myšlence celkové, zájmům všeho lidstva a nejen jednotlivé národnosti.

K těmto zprávám jest ještě uvést několik dat o české účasti a o zevním průběhu sjezdu. Mezi 300 delegáty, shromážděnými se na sjezdu, bylo českých účastníků 31. Přihlásili se — na výzvu Soc. ústavu — k zájezdu do Vídne dámy a pánové: předseda Soc. ústavu dr. L. Winter, posl., prvý jednatel jeho dr. E. Štern, ústř. řed. YWCA M. Balejová, univ. doc. A. Basch, min. rada dr. Jan Brablec, univ. doc. dr. C. Čechrák, posl. A. Čuřík, univ. prof. R. Dominik, gen. taj. Ústř. svazu něm. zam. dr. R. Fernegg, taj. E. Focke, vrch. pošt. off. F. Fojt, řed. Všeob. pens. ústavu dr. E. Hendrich, gen. taj. E. Houdek, řed. Záchraný JUC. V. Jahnová, posl. B. Karpíšková, posl. R. Klein, min. kom. dr. J. Kotek, univ. doc. MUDr. Loewy, velkostatkář dr. A. Mayer, předseda Odb. sdruž. V. Němeček, tov. Jan Pálka, předseda československých kovopracovníků L. Pěnička, univ. prof. H. Rauchberg, odbor. rada dr. G. Reif, rev. L. Sánka, red. dr. E. Strauss, univ. prof. dr. E. Schoenbaum, sen. F. Šťastný, univ. prof. Fr. Weyr a instr. min. soc. péče M. Záhořová. V české delegaci, jež byla po německém a rakouském zastoupení na sjezdě nejpočetnější (což je pochopitelno blízkostí místa sjezdového naší zemi), byli stejně, jako je tomu v Asociaci samé, zastoupeni vědeckí odborníci, mezi nimi členové obou pražských universit, university brněnské i bratislavské, odborní úředníci soc. političtí, zástupci odborových organizací zaměstnaneckých různých politických směrů i soc. pokrokoví zaměstnavatelé. Soc. ústav zúčastnil se již přípravných prací pro sjezd, podav dobré zdání z pera dra Verunáče, jež bylo otištěno v příslušném referátě o sociálních konsekvencích hospodářské racionalisace, jež podal P. Devinat, řed. Mezinárodního ústavu pro studium racionalisace v Ženevě. Dále předložil dobré zdání, vypracované dr. J. Jankem, k jednání o základních zásadách pojištění proti nezaměstnanosti, kde referoval H. Fuss, odborový přednosta MÚP. K tomuto dobrozdání nehledí sice referát, vydaný tiskem již před sjezdem (neboť byl uzavřen před jeho podáním), ale uvedla je a užila ho zpráva referentova, přednesená ústně na sjezdu. Zprávu o vlivu pracovní doby na pracovní výkonnost, kterou podával univ. prof. dr. L. Heyde, šéfredaktor »Soziale Praxis«, a zprávu o mezinárodní kontrole úvěru, kterou vypracoval univ. prof. M. Lazard, připravovaly zvláštní komise, v nichž byli z Československa v první gen. taj. dr. E. Štern a v druhé univ. doc. C. Čechrák. V samé sjezdové jednání zasáhli čeští zástupci při referátu o vlivu pracovní doby na výkonnost, kde dr. E. Štern jménem příslušné komise přednesl návrh resoluce; k referátu o sociálních důsledcích hospodářské racionalisace promluvil sen. Šťastný, red. dr. Strauss a univ. doc. J. Loewy. Rozhovoru o mezinárodní kontrole úvěru se zúčastnil z české delegace univ. doc. A. Basch. Při jednání o povinném pojištění proti nezaměstnanosti vyličil dr. Štern zkušenosti z Československa jak o systému státní podpory v nezaměstnanosti, tak o dnešním našem dobrovolném pojištění podle gentského systému. Do debaty o sociální péči a politice rodinné, o které referovali pařížský prof. E. Fuster a univ. prof. Zahn, zasáhli univ. prof. E. Schoenbaum a instr. min. soc. péče M. Záhořová. Na sjezdu byla obnovena komise pro zkoumání vlivu pracovních podmínek na výkon, do níž vyslání zástupci Anglie, Francie, Německa, Švýcarska a Československa. Mimo to je Československo zastoupeno v komisi pro sociální péči a politiku rodinnou. Ke sjezdu vydaly jednotlivé

národní (státní) organizace své referáty nebo příležitostné spisy tiskem; tak zejm. Anglie, Francie, Polsko, republika Rakouská a Španělsko. Publikaci rakouskou, velmi podrobnou, vztahující se k sjezdovému jednání o racionalisaci, vydala vídeňská Kammer für Arbeiter und Angestellte pod titulem Rationalisierung, Arbeitswissenschaft und Arbeiterschutz (Wien 1927). Mimo to rozdávány na sjezdě poměrně četné publikace o sociální, zejména bytové a školské politice města Vídně. Anglická delegace (International Association for Social Progress-British Section) předložila sjezdovým účastníkům Report on »The Effects Upon Labour of Modern Industrial Developments« (str. 18). — Report on »Hours of Work and their Relation to Output« (str. 10). — Memorandum on »Unemployment Insurance in Great Britain« (str. 14). — Report on »Family Endowment« (str. 13). — Report on »Maternity Insurance« (str. 13). — Francouzská delegace (Association française pour le Progrès Social) podala publikaci »Les Conséquences Sociales de la Rationalisation économique en France. Rapport de M. Ernest Mercier et Résolutions adoptées par l'Assemblée Générale de l'Association du 28 Avril 1927. (str. 46) — španělská delegace (Sociedad para el Progreso Social. Grupo nacional español de la Asociación Internacional del Mismo Nombre) vydala »L'Assurance-maternité et la Prévoyance familiale en Espagne« par Severino Aznar et Carlos Posada (str. 20) a »Les Principes directeurs de l'Assurance-chômage en Espagne« par Filipe Gómez Cano et Práxedes Zancada (str. 11); — polská delegace (Wydawnictwo polskiego towarzystwa polityki społecznej) vydalo a předložilo sjezdu Ignacy Koschembahr-Lyskowski »Cele i zadania polityki społecznej« (str. 42), Stanisław Roszkowski »Czas pracy jako zagadnienie społeczne« (str. 42), a Jerzy Drecki »Organizacja pracy, produkcji i zbytu. Charakterystyka zagadnienia w świetle nowych badań.« (Str. 35.) Jako oficiální publikace byly vydány zprávy ke všem bodům sjezdového pořadu a to L. Heyde, L'enquête allemande sur la protection du travail — Bericht über die Beratungen des Arbeitsausschusses für die Methodologie von Untersuchungen über den Zusammenhang von Arbeitszeit und Arbeitsleistung a Richtlinien für die Untersuchung des IV. Unterausschusses für Arbeitsteistung im amtlichen Deutschen Enquête-Ausschuss. (Str. 19+19.) M. Lazard, Le contrôle international du crédit, Rapport sur les travaux de la Commission d'experts financiers chargés d'étudier la question... — Internationale Kreditkontrolle. Bericht über die Anträge der in Paris, vom 21. bis 22. Juni 1927 tagenden Studienkommission. (Str. 30.) — H. Fuss, Les principes directeurs de l'assurance-chômage — Die leitenden Grundsätze der Arbeitslosenversicherung (str. 44), — F. Zahn, La politique de protection de la famille — Familienpolitik (str. 35), — E. Fuster, La protection de la famille par l'assurance collective — Einer neuen Sozialpolitik entgegen: Familienschutz durch kollektive Fürsorge (str. 40), — Paul Devinat, Les conséquences sociales de la rationalisation économique — Sozialpolitische Konsequenzen der Rationalisierung (str. 41). Souborně vyšly všechny referáty v revui L'Avenir du travail V, No 2—4 a většina také v Zukunft der Arbeit V, Nro 2—4.

Na pořad podzimního programu přednáškového měl přijíti také rozhovor o mezinárodní hospodářské konferenci a o Československu, o čemž v předprázdninové schůzi referoval univ. doc. Basch. Od rozhovoru toho bylo upuštěno, neboť otázkou tou počal se zatím zabývatí Poradní sbor pro otázky hospodářské, kde se zúčastňují prací mnozí členové Soc. ústavu. Proto představenstvo Soc. ústavu nabídlo Poradnímu sboru svoji součinnost, která byla ochotně přijata. V příslušných jednáních poradního sboru zúčastní se jako zástupci Soc. ústavu univ. doc. A. Basch a prof. Vysoké školy obch. Jos. Macek.

Jinak Soc. ústav pokračoval hlavně ve své činnosti publikační. Vydal jako 31. číslo svých publikací II. svazek »Přehledu rozhodnutí Nejvyššího a Nejvyššího správního soudu ve věcech

závodních výborů,« jež sestavil min. místotajemník dr. Jos. Kotek. Publikace má 250 stran, cena její je 32.— Kč. Kniha podává znění zákona i prováděcího nařízení a připojuje ke každému § příslušné nálezy, jež podává za dobu od února 1924 až do 30. dubna 1927, tedy až do doby nejnovější. Nálezy uspořádány jsou velmi přehledně. Při rozhodnutích, která se dotýkají více paragrafů, jsou u všech těchto paragrafů potřebné odvolávky. Mimo to je kniha opatřena podrobným rejstříkem, sestaveným jednak podle dat, jednak podle jednacích čísel rozhodnutí.

Dále jako 32. číslo PSÚ. vyšel prací dra Jana Řípy, min. místotajemníka, propagační a informační spisek »Politique et prévoyance sociales en Tchécoslovaquie du 1 Janvier 1925 au 31. Decembre 1926.« P. 30 Kč 6.—. Knižka navazuje na dřívější publikace toho druhu (Publikace Soc. ústavu č. 11 a 24) a referuje o činnosti československého ministerstva soc. péče a o československém sociálně-politickém zákonodárství v uvedeném období.

Knihopisné noticky.

Henry Pratt Fairchild, Elements of Social Science. An Introduction to the Study of Life in Human Society. Illustrated by Francis J. Ringney. New York 1925 The Macmillan Company. Str. 484. — Popularisační příručka. — (G 3008.)

Code social. Esquisse d'une synthèse sociale catholique. Paříž 1927. „Editions Spes“. Str. 141. — Prací Union internationale d'études sociales vydán tu podrobný a motivovaný program katolíků nejen sociální, nýbrž i o věcech veřejnoprávních. — (G 3007.)

H. Cunow, Allgemeine Wirtschaftsgeschichte. Eine Übersicht über die Wirtschaftsentwicklung von der primitiven Sammelwirtschaft bis zum Hochkapitalismus. I. Band: Die Wirtschaft der Natur- und Halbkulturvölker. Berlín 1926. I. H. W. Dietz. Str. 547. — (F 6008.)

Jules Moch, Socialisme et Rationalisation. Préface de Léon Blum. Bruxelles 1927. L'Eglantine. Str. 141. Spisek po stručném vyličení historického vývoje výrobní organizace zabývá se vlastními snahami racionalisačními a vědeckým řízením práce, nastiňuje poměr odborového hnutí k danému problému od počátečního odporu až k částečnému aspoň souhlasu, projevujícím se dnes u dělnictva v Americe i v Evropě. V dalším zkoumá otázku se stanoviska socialistického a končí vyličením situace ve Francii a výhledy do budoucnosti. — (G 2799-VII.)

S. Hansson, Die Gewerkschaftsbewegung in Schweden. Amsterdam 1927. Internat. Gewerkschaftsbund. Str. 63. — Stručné, ale výstižné vyličení švédského odborového hnutí od jeho prvopočátků, sahajících do polovice minulého století až po naše dny. Líčí jeho vývoj programový, postavení politické, ráz organizační, podává jeho statistiku a pod. — (G 2236.)

Emil Strauss, Von Hainfeld bis zum Weltkriege. Geschichte der deutschen Sozialdemokratie Böhmens, zweiter Band (1889—1914). Prag 1926. Parteivorstand der Deutschen sozialdemokratischen Arbeiterpartei in der Čechoslovakischen Republik. Str. 286. — Druhý, zatím závěrečný, jak praví autor v úvodě, díl historie německé sociální demokracie v Čechách. — (F 6007a.)

Handbuch des Arbeiterschutzes und der Betriebssicherheit herausgegeben von Geh. Regierungsrat Dr. Fr. Syrup, Präsident der Reichsarbeitsverwaltung. Berlín 1927. R. Hobbing. Str. 714. — Kniha je první částí obsáhlé příručky, věnované technické a zdravotnické ochraně dělnictva. Zabývá se ochranou dělnictva a bezpečností námezdné práce všeobecně, kdežto další dva svazky budou věnovány ochraně speciální podle jednotlivých výrobních oborů. Prvý svazek obsahuje kapitoly: I. Arbeiterschutz und Betriebssicherheit im Allgemeinen. —